

Орал тауы

Орал тауы

География-
лық
орны

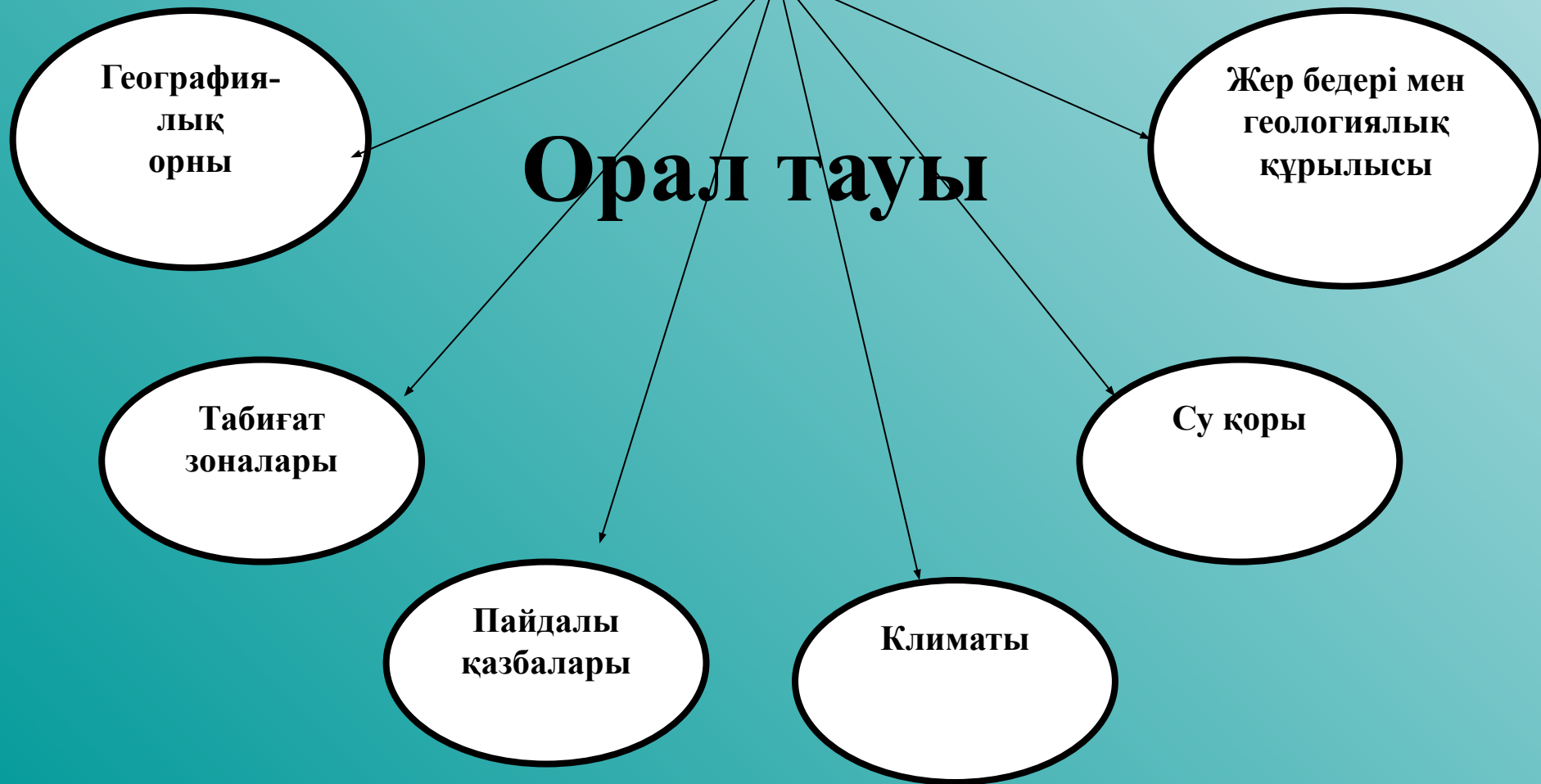
Жер бедері мен
геологиялық
құрылысы

Табиғат
зоналары

Су қоры

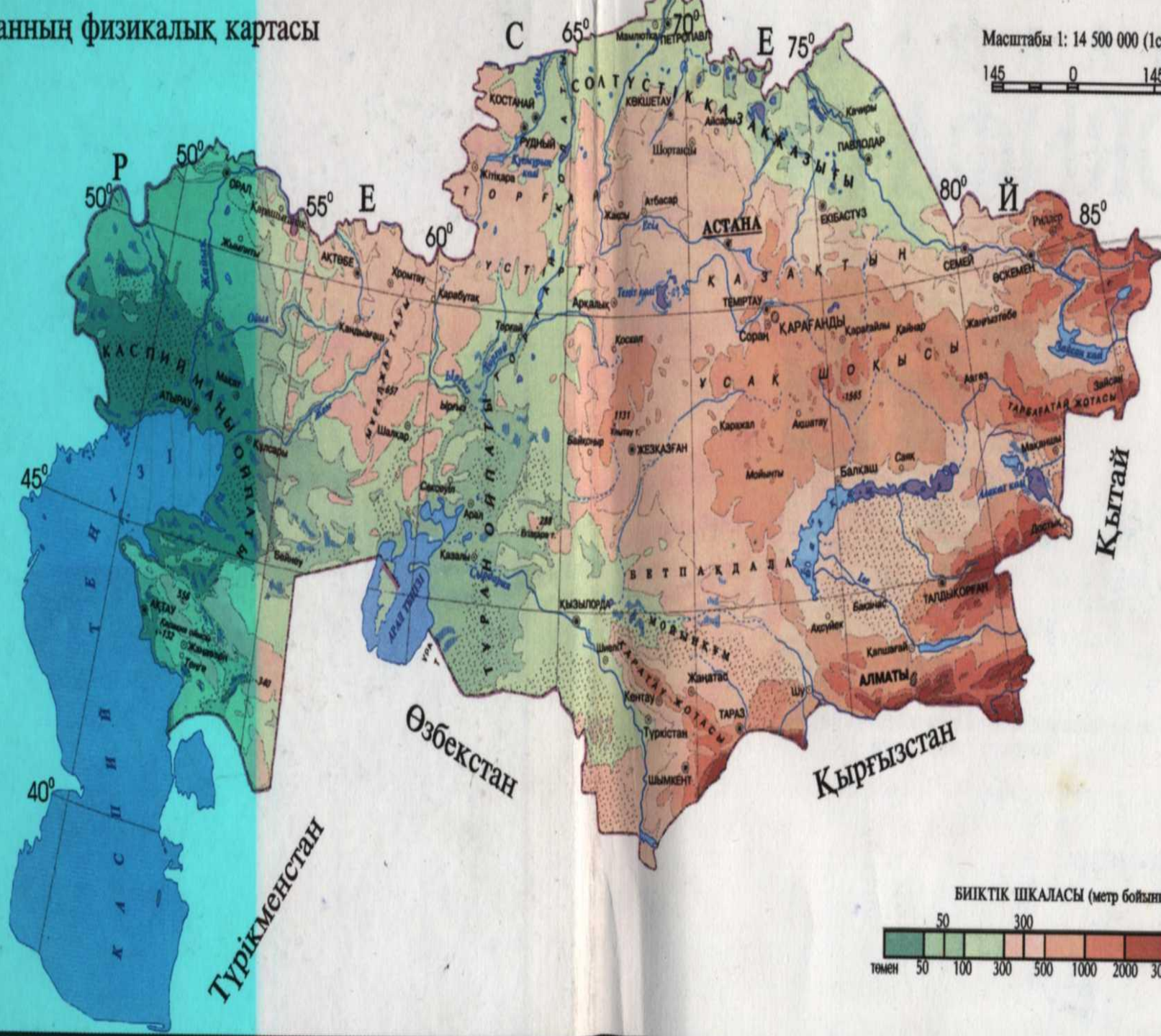
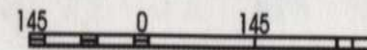
Пайдалы
қазбалары

Климаты

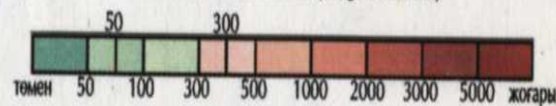

Қазақстанның физикалық картасы

Масштабы 1: 14 500 000 (1см-де 145 км)

БИІКТІК ШКАЛАСЫ (метр бойынша)

ШАРТТЫ БЕЛГІЛЕР

Мемлекеттік шекара

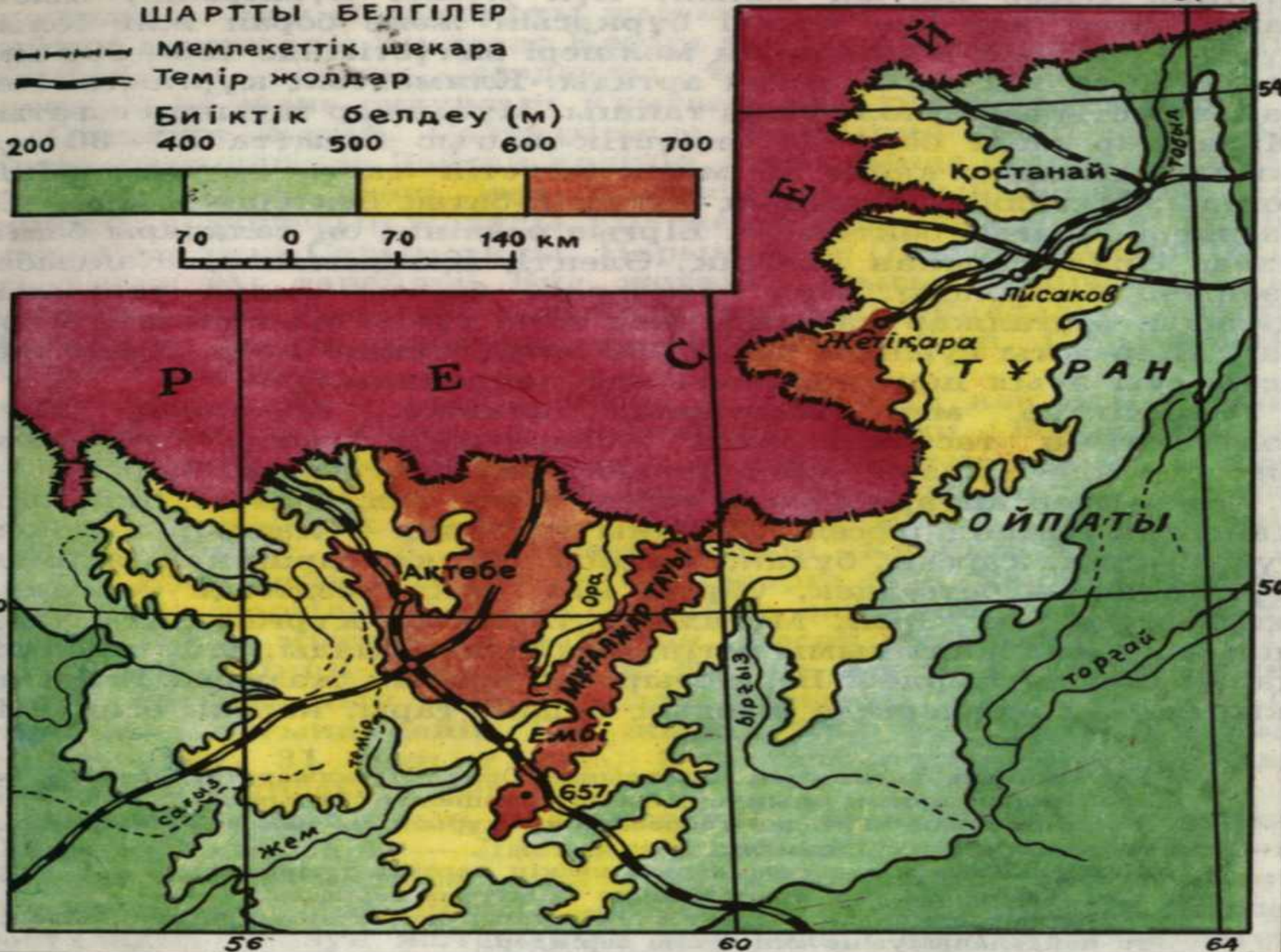
Темір жолдар

Биіктік белдеу (м)

200 400 500 600 700

70 0 70 140 км

Географиялық орны

```
graph TD; A([Географиялық орны]) --> B([Оралдың оңтүстік бөлігі  
Мұғалжар]); B --> C[Ұзындығы 450 км.]; B --> D[Ені 30 км]; B --> E([Ең биік нүктесі  
Үлкен Боқтыбай (657 м.)]);
```

**Оралдың оңтүстік бөлігі
Мұғалжар**

Ұзындығы 450 км.

Ені 30 км

**Ең биік нүктесі
Үлкен Боқтыбай (657 м.)**

Жер бедері

жер бедері

Батыс

Мұғалжар тауының бас жотасы саналады. Таудың бұл бөлігі порфирит, кварцит, әктас, карбон мен пермнің құмтастары сияқты жыныстардан түзілген. Батыс Мұғалжардың биік шындары осы жыныстардың ең қатты шөгінділерінен түзілген.

Шығыс

Шығыс Мұғалжар батыс бөлігіне қарағанда тұтас көрінбейді, жеке –жеке аласа таулардан тұрады.ол кембрге дейінгі кристалды тақтатастан порфириттен, т.б. жанар таулы жыныстардан, селурдың метаморфтанған тақтатасынан түзілген.

Геологиялық құрылысы

Герцен қатпарлануында пайда болған полеозойлық таулы өлке, олар негізінен магмалық, метаморф тамған және полеозой мен мезазойдың әр кезеңінде нығыздалған шөгінді жыныстардан тұрады.

П а й д а л ы қ а з б а л а р ы

Хромит

Фосфорит

Никель

**Құрылыс
материалдары**

**Кемпірсай ,
хромиттау,
дөң,
дүние жүзінде
екінші
орында.
40 елге
шығарылады**

**Ақтөбе
облысы,
Жем өзенінің
жоғарғы
ағысы,
Шилісай
екінші орын.**

**Кемпірсай
Ақтөбе
облысы,**

**Оңтүстік
Мұғалжар**

Климаты

Құрғақ континентті

Жазы ыстық
+38⁰С-қа дейін
көтеріледі.

Қысы боранды, аязды
-40⁰ с-қа дейін
төмендейді.

Жылдық жауын-шашынның орташа мөлшері
300 мм.

Су қоры

```
graph TD; A([Су қоры]) --> B[Өзендері]; A --> C[Жерасты сулары]; B --> D[Жем, Ырғыз, Ор, Тобыл, Талды]; C --> E[1. Мұнда жер асты суының мол қоры табылған. Қазір ауыз су есебінде де шаруашылық үшін де жер асты су пайдаланылады.]
```

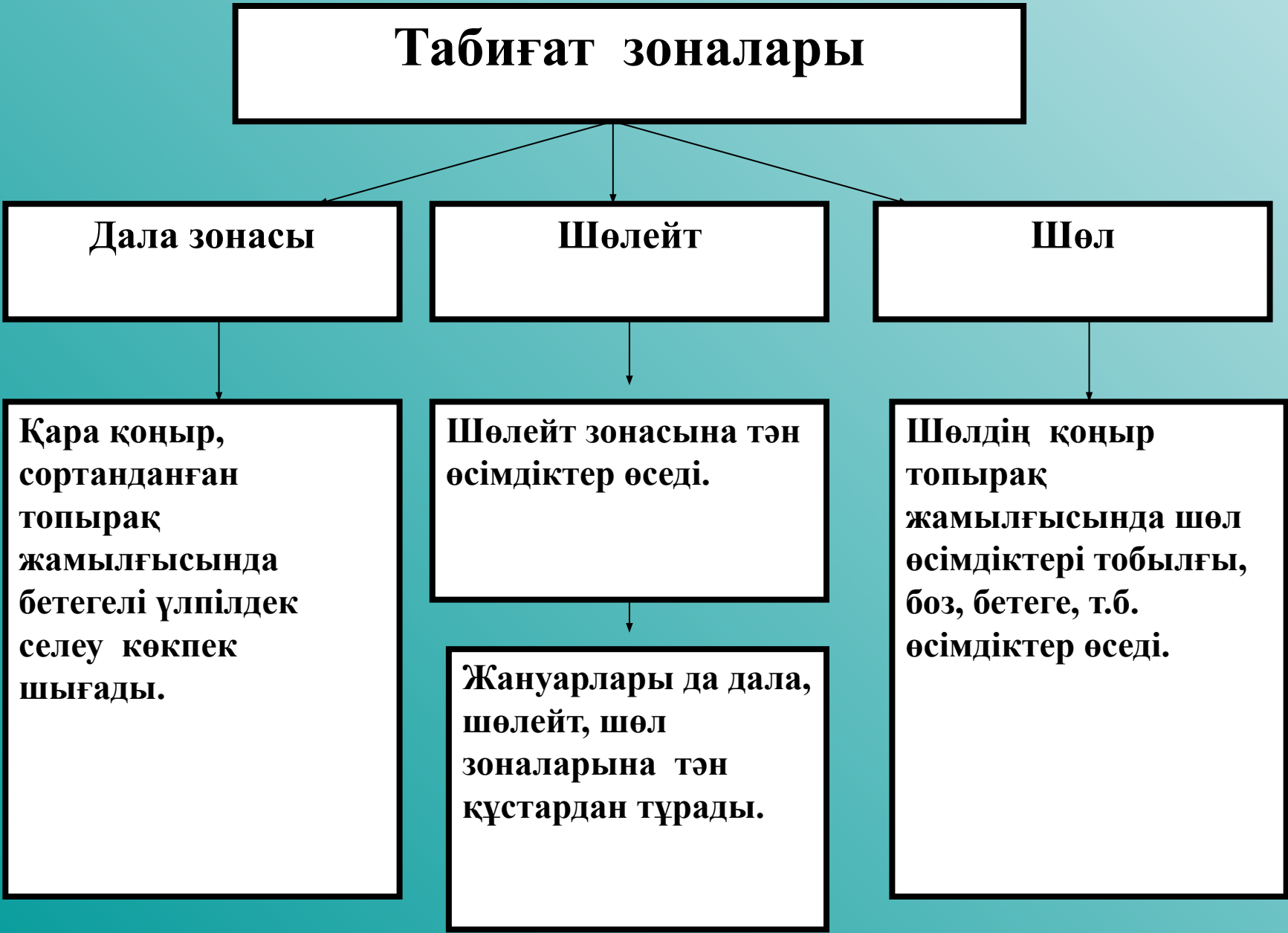
Өзендері

**Жем,
Ырғыз,
Ор,
Тобыл,
Талды**

Жерасты сулары

1. Мұнда жер асты суының мол қоры табылған. Қазір ауыз су есебінде де шаруашылық үшін де жер асты су пайдаланылады.

Табиғат зоналары


```
graph TD; A[Табиғат зоналары] --> B[Дала зонасы]; A --> C[Шөлейт]; A --> D[Шөл]; B --> E[Қара қоңыр, сортанданған топырақ жамылғысында бетегелі үлпілдек селеу көкпек шығады.]; C --> F[Шөлейт зонасына тән өсімдіктер өседі.]; F --> G[Жануарлары да дала, шөлейт, шөл зоналарына тән құстардан тұрады.]; D --> H[Шөлдің қоңыр топырақ жамылғысында шөл өсімдіктері тобылғы, боз, бетеге, т.б. өсімдіктер өседі.];
```

Дала зонасы

Қара қоңыр, сортанданған топырақ жамылғысында бетегелі үлпілдек селеу көкпек шығады.

Шөлейт

Шөлейт зонасына тән өсімдіктер өседі.

Жануарлары да дала, шөлейт, шөл зоналарына тән құстардан тұрады.

Шөл

Шөлдің қоңыр топырақ жамылғысында шөл өсімдіктері тобылғы, боз, бетеге, т.б. өсімдіктер өседі.

ОРАЛ

Кестені толтыр.

Орал тауының оңтүстік бөлігі	
Ең биік нүктесі	
Солтүстіктен оңтүстікке, батыстан, шығысқа дейінгі ұзындығы	
Шығыста шектесетін нысан Батыста шектесеті нысан	
Бастау алатын өзендер	
Пайдалы қазбалары	